

Tankar om Sverges sjöförsvär

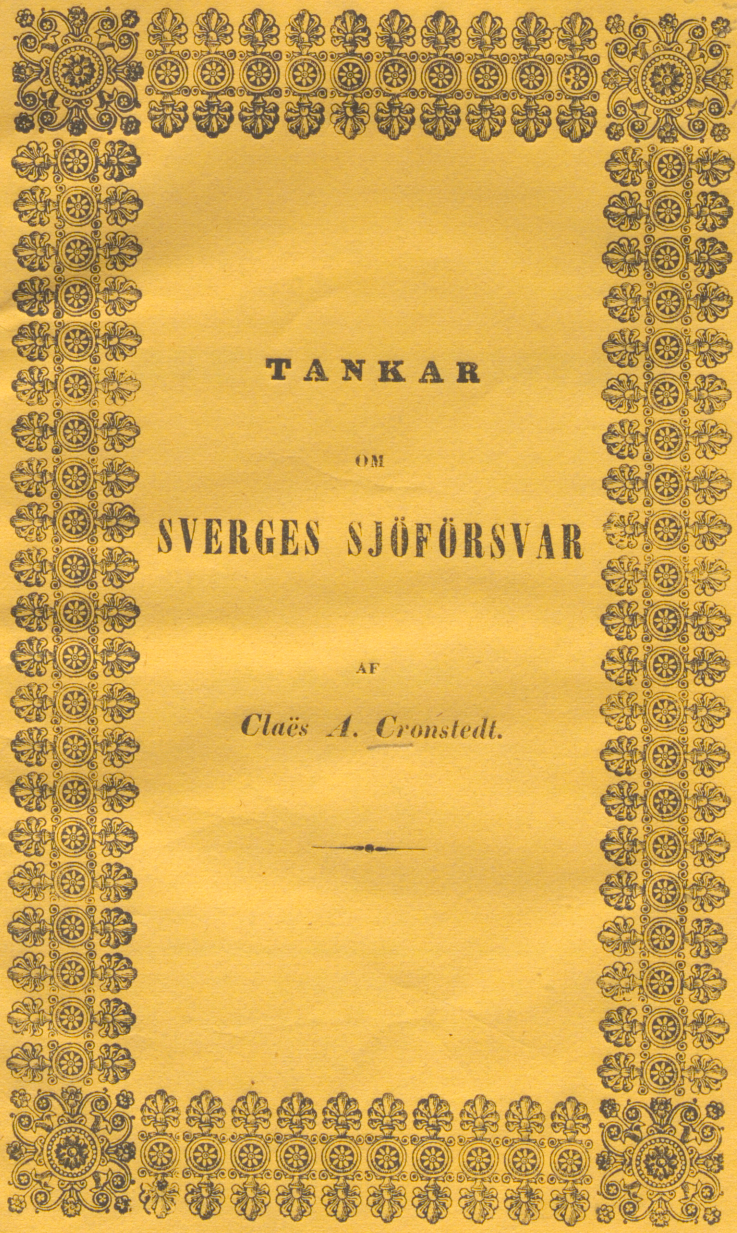
Cronstedt, Claes August,

33 S b Br.

EX. A

Riggen
Hj. försvar
5.
1840

TANKAR

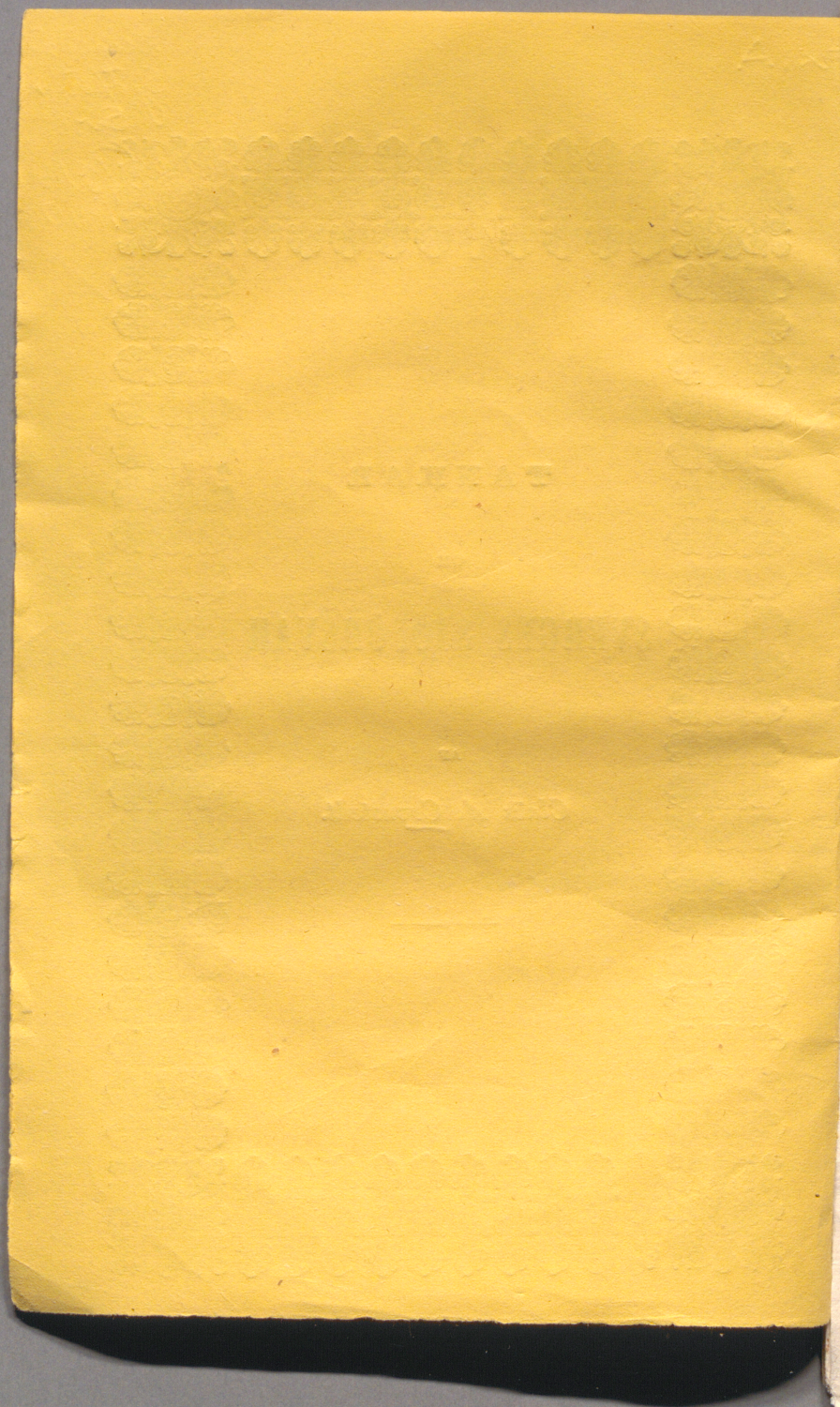
OM

SVERGES SJÖFÖRSVAR

AF

Claës A. Cronstedt.

TANKAR

OM

SVERGES SJÖFÖRSVAR

AF

Claes A. Cronstedt.

UPSALA

WAHLSTRÖM & LÅSTBOM.

1840.

T A N N A T

ON

SAVRIGES STÖTÖRSVÄR

72

Wissner & Co. Stockholm

UPSALA

Wassner & Co. Stockholm

1840.

Under loppet af 40 år, hvarunder jag tillryggalagt den verksammaste delen af min lefnad, uteslutande egnad åt Sjö-vapnet och dermed gemenskap äganden, samt med min själs hela värme tillgifven detta yrke, har jag icke saknat tillfälle och anledning att uppmärksamt följa dess utveckling. Genom lyckan och min Konungs förtroende erhöll jag tidigt en ställning inom Svenska Flottan, hvilken ålade mig, att icke endast se och bedömma denna utveckling, men äfven att i min mohn söka draga den nytta deraf för Fäderneslandet, som förhållanderne medgåfvo. Det öde hvilket nu aflägsnat mig från detta föremål, som ligger min känsla så nära, har dock ej förmått undertrycka mitt lifliga deltagande för allt hvad Sverges Sjöförsvar rör, och då jag icke mer som Embetsman äger någon direct beröring dermed, kan jag likväl ej underlåta att såsom Medborgare nitälska för dess framgång i den riktning, som både mitt omdöme och min erfarenhet sagt mig vara den mest förenliga med Fäderneslandets både behof och förmåga. Att öppet uttala min öfvertygelse i detta afseende, anser jag så mycket heldre vara min plikt, som det allmänna intresset med stigande värma synes deltaga i den opinionsstrid med afseende på hufvudbeståndsdelen af vårt sjöförsvar, som öfver $\frac{1}{2}$ sekel splittrat dess krafter och som, besynnerligt nog, ju mer förändrade förhållanden upp-

hafva hvarje rimlig grund derfor, synes tilltaga i hetta och oförsonlighet. Min erfarenhet har ock visat mig huru mycket Nationen och Vapnet lidit af denna strid, så länge de skiljda meningarne i detta afseende kunde göra sig gällande, utan att någon ansvarighet för resultatet uteslutande hvilade på någon; huru man ej sällan genom medgifvanden å ena sidan måste köpa sig framgång åt ofta motsatta åsigter. Ett annat förhållande har nu inträdt, sedan, genom den antagna Grundlagsförändringen, ansvaret för Vapnets organisation och utveckling hvilar på en Sjö-Minister. Inför Nationen måste denne ansvara för både sina åsigter och dess tillämpning. Fädernejordens värn, är otvifvelaktigt en af de medborgerliga pligterna, och bland de mest väsendtliga vare sig genom personligt biträde eller genom beskattning dertill. Men ju mera maktpåliggande det är, att den ock verkligen utöfvas, ju nödigare blifver, att göra denna utöfning så lätt verkställbar, så litet tryckande, så införlifvad med allas intressen, så förénbar med allmänna opinionen, som möjligt vara kan; hvarför också ifrån denna stund det därför blifver af mera vigt än någonsin att Nationen äfven gör sig en riktig åsigt om naturen af det Sjöförsvar Sverige erfordrar. Huru lätt man i detta afseende kan blifva förledd af fördomar och de begrepp och känslor, hvilka under skiljda lefnads omständigheter utbildats; deraf saknar icke heller jag erfarenhet. Gerna medger jag mig äfven i detta afseende hafva skattat till den menskliga svagheten, men just därför känner jag så mycket mer min plikt fordra, att i detta viktiga ämne framställa de åsigter, hvilka förändrade tidsförhållanden i såväl politiskt som vettenskapligt afseende i strid med

de känslor ungdomens och en del af mannaårens syssel-sättning väckt, hos mig alstrat med afseende på Sverges *rationella Sjöförsvar*.

Det är naturligtvis *Behof* och *Förmåga* som bestämma arten och omfattningen af ett lands försvar. En redig och klar uppfattning häraf är första vilkoret för ett grundadt omdöme i denna viktiga angelägenhet, och härpå åter hvilat möjligheten att kunna afgöra huru ett med landets krafter förenligt försvar skall kunna organiseras.

Hufvudsakligast bestämmer *Landets Geographiska läge* och *naturförhållanden*, samt dess derpå grundade *Politiska systeme*, hvad till detta lands Försvar erfordras.

Med afseende på läge och naturförhållanden har Sverige, under de 3:ne sekler det ägt ett ordnad stats-skick, genom de under ständiga krig tillvundne eller afträdde landsträckor, varit underkastadt låta förändringar. På det århundrade, som förlöt emellan Gustaf den 1:s och Carl X:s död, hade Sverige blifvit förvandladt från ett af 2:ne genom Östersjön skiljda kustländer bildadt rike, i Norr, Vester och Söder omslutet och skiljdt från hafvet genom en då mäktig Grannes provinser, till den väldigaste Stat i Norden med Östersjön till insjö och färdigt att vid första tillfälle genom ett lätt rof från det i vanmakt sjunkna Danmark sträcka sin gräns till Nordsjön och Ishafvet. Åter ett århundrade — eller till tiden af Pommerska krigets slut och Östersjön framstår ånyo såsom en gränslinie för Sverges besittningar i öster, churu då ännu omslutande såsom provins, denna fästning emellan Nordhafvet och Östersjön, det saknade Finland, måhända dock med

mera skäl saknad genom de minnen hvarmed det vid Moderlandet var fästadt, än i Militairiskt och Politiskt afseende. Det aflägsna Pommern utgjorde väl ännu en del af våra besittningar, men med ett från Sverige så isolerad läge, och af sådan vigt för den växande Preussiska Monarkien, att sambandet mellan dessa länder ensamt var att betrakta såsom följden af en Politisk nyck. Detta visade sig ock snart, då vid medlet af det påföljande århundradet såväl Pommern som Finland lösrycktes från den mot sitt fall lutande statskroppen. Vi minnas alla huru den hotande faran hämmades genom en kraftig ansträngning af nationen och vi borde aldrig glömma att samma tid som såg Sverige på branten af uundergång, äfven bevittnade det förbund som slöts emellan de Scandinaviska brödrafolken, som på dess framtida öde och utveckling skall äga ett så viktigt inflytande, samt, om man rätt bedömer de ömsesidigt gynsamma förhållanden som derigenom uppstått, skall på de båda rikenas försvarsverk yttra det mest fördelaktiga resultat.

Man finner här af att Sverges Politiska system under den första af desse perioder varit grundadt på colonisation eller inkräkning af på andra sidan Östersjön belägne länder. Början af den 2:a perioden visar detta system fullt utveckladt och, efter att hafva nått sin culminationspunkt, redan under sednare hälften af denna period öfvergående till ett Defensions-system, förnämligast riktadt mot Rysslands stigande makt, hvars välde dock ännu icke på hafvet sökt göra sig gällande. Den 5:e perioden företer inom Sverige ett förhållande, hvaraf Historien, under likartade omständigheter, framställer alltför många prof. Ett välde utsträckande sig

utöfver sina naturliga gränsor, stödjande sig uteslutande på en nations ansträngning i physiskt eller moraliskt afseende, faller omedelbarligen då detta stöd undanryckes eller förlorar sin spänstighet, och upphör sällan att falla intill dess det blifvit återfördt till en ståndpunkt, dels genom läge, climat och andra naturförhållanden, dels genom gemensamhet i seder, språk, religion och känsla, af naturen bestämd såsom råmärke för dess nationalitet. Under ett sådant tillbakagående yttrar sig ett beständigt vacklande uti Politiska systemer. Minnet af fallen storhet bedrager omdömet och lockar till ansträngningar utan ändamål, hvilka i sin mohn bidraga att förminska de krafter, hvars odelade användande nu hade varit mest af nöden. Från denna ytterlighet, och de menliga följderna deraf, ledes man till motsatsen, alstrande lika förderfliga resultater genom de brådstörtande, af partisinnet till utförande här af, begagnade medel. Gustaf den III:s snille förmådde väl att höja nationalandan och genom ett klokt begagnande af gynsamma förhållanden, äfvensom genom ett nog starkt ansträngande af nationens krafter, till en tid hejda detta tillbakaskridande; men knappt hade det motstånd fallit, som denne Konungs stora personlighet erbjöd, förr än de sista spillrorna af det välde krossades, hvilket ställt oss i så nära beröring med Europeiska politiken, och som under ett århundrade gjort Sverige till dess skiljedomare. — En i Sverges politiska ställning på det mest betydelsefulla sätt ingripande förändring inträffade i det ögonblick vi tillbakaträngdes inom Halfön. För att begagna en bild ur det enskildta lifvet skulle man kunna säga, att de sednast förflutna århundraden med sina stora minnen och lysande be-

drifter hade för Svenska nationen varit en ypperlig skola. Aldrig hade konster och vetenskaper så hastigt kunnat upptränga till det kalla Norden om de icke dit åtföljt de lagerkrönta härar som segrande genomtågat större delen af det bildade Europa. Dyrköpt var visserligen det anseende hvarmed dessa tidevarfs utmärkte män omhögade det Svenska namnet, men, såväl för den enskildte som för Staten är väl ett godt rygte äfven värdt sin uppoffring. Rike på erfarenhet voro ock dessa tider; en erfarenhet samlad under lyckans mest växlande skiften från höjden af ära nära nog till djupet af förnedring. Det tycktes såsom hade nationen genomlevat det politiska lifvets 3:ne åldrar, hvilka, lika som det enskildtas, hafva till föremål: bildning, anseende, erfarenhet. En mattighet, ett aftynande utmärkte öfvergången till ett nytt, och som vi med så mycken tillförsigt hoppas, för både Sverge och menskligheten ändamålsrikare politiskt lif. Trygge för yttre skakningar, om vi draga fördel af våra lyckliga local-förhållanden, kunna vi i lugn egna vår uppmärksamhet och omtanka åt alla de viktiga föremål som grundlägga vårt välstånd och försäkra vårt oberoende. Det är sannt att ännu en gång efter inträdandet af denna nya Æra hafva vi deltagit uti den strid som upprörde vår verldsdel, men detta endast för att i Skandinavien förenig se halföns framtid orubbligen betryggad. Då ännu ett halft sekel förflutit och passionerne stillat sig, och de ömsesidiga fördelarne af detta Storverk alltmera utvecklats, då först skall man erkänna att denna förenig var ett oundgängligt vilkor för de båda Rikenas sjelfbestånd och fria oeconomiska utveckling. Sedan denna tid har vårt politiska system

hvilat och bör fortfara på Neutralitets-principen; den säkraste äfvensom den lyckligaste grund för en Stats förhållande till andra makter, så länge den står tillsammans med bibehållandet af dess anseende.

Ur dessa fäderneslandets Geographiska och Politiska förhållanden kan man lätt leda grunderne till de förändringar Sverges Sjöförsvar under de serskildta epokerne undergått. Då man kastar ögat tillbaka till början af Gustaf den I:s regering, finner man Svenska Flottan i ett fullkomligt upplösningstillstånd. Danska Regenterne, hvilka under Unionstiden med allt skäl förlade Flottans hufvudstation till Köpenhamn, lemna de Stockholms arsenal utblottad och medförde ur våra hamnar alla krigsfartyg af betydighet då de nödgades öfvergifva landet, så att Konung Gustaf ofta måste, som det kallades, låna skepp af Lübeckarne, den tidens största sjömakt i Östersjön. Men icke endast i detta afseende sattes denne store Konungs skaparehand på prof. Landets handel och näringar lågo fullkomligt i linda, qväfda under den jernspira hvarmed de sista lemningarne af Hanseatiska förbundet tyranniserade sjöfarten på de nordiska farvattnen, ytterligare försvårad och osäker genom de kapare-band som ännu besvärade Östersjön. Då på detta sätt nyckeln till all handel på Sverges östra kust låg uti Lübecks hand, och landet på de andra sidorne genom Danska provinser afstängdes från hafvet, hade det uteslutande berott på dessa 2:ne makter att afgöra huruvida Sverige i industrielt och mercantilt afseende någonsin skulle hinna någon utveckling. Konung Gustaf kunde blott på ett sätt emancipera sig ur detta tvångsband och detta var genom frambringandet af en sjömakt. Han använde ock

härpå stora penningesummor, hvartill medel lyckligtvis erbjödös i indragning af klostrens rikedomar. Under de många och långvariga krig hvilka af hans söner sedermera fördes på andra sidan af Östersjön, utvecklades sjövapnet alltmer och blef af tilltagande vigt i mohn som Sverige såsom lydprovinser förenade med sig de eröfrade länderna. Vid tiden af Carl den X:s död omfattade de Svenska provinserne hela Östersjön. Hufvudstationen för denna makts flotta kunde därför icke lämpligare förläggas än i Carlscrona, der ock den store och oförgätlige Konung Carl XI, med blicken fästad på sitt dåvarande rikets omfattning samt politiska och oeconomiska förhållanden, grundlade detta sjöetablissemment och organiserade en flotta, hvilken såväl till antal som utrustning var beräknad att uppfylla sitt ändamål — Östersjöns beherrskande — hvaremot den enda främmande stat som angränsade dess vatten, det försvagade Danmark, icke kunde åstadkomma något hinder. Det var således en naturlig följd af den utvidgning Sverges gränсор erhöillo och de naturförhållanden hvilka derinno förctedde sig, att dess sjömagt erhöill en sådan utveckling som här blifvit antydd. Den fulla skattkammare som reductionsverket och Carl XI:s sparsamhet beredd, de rika subsidier han genom ett klokt begagnande af sin makts stora inflytande emottog, de skatter hvilka Östersjöländernes under ett 18 årigt fredstillstånd tilltagande handel förmådde lemna, samt den tillgång på de för fartygs byggande och utrustning ypperliga materialier der förefunnos, beredd tillgångar dertill. Under de första lyckliga åren af K. Carl XII:s regering var äfven vår flottas suprematie alldeles obestridd, att krigsskeppen för intet annat

ändamål behöfde användas än att från moderlandet öfverföra de betydliga stridskrafter, som till denne konungs djerfva men utmattande företag drogos ur landet. Men ett lyckans vindkast var tillräckligt att förändra denna tafas fördelaktiga utseende och så helt upplösa de färgor som nyss gjort den så lysande, att man tydligen kunde se att det varit mästartens hand, som i strid med naturen utfört ett arbete, på hvilket samma natur återkräfd sin rätt, då den skicklige hand som förde penseln blifvit förlamad. Snart trängde, den måhända annars till nomadisk vildhet dömda, Muscoviten fram mot Östersjöns stränder och med gladare i framtiden djupare inträngande Siareblick än den hvarmed de vilda Göthiska Stammarne från Alpernes höjder nedblickade på Italiens fruktbärande slätter, helsade den store Nomad-föraren — Hafvet — detta villkor och medel för människoslägtets bildning. Å andra sidan höjde åter Danmark hufvudet och den qväfda, rättvist hysta harmen öfver alla de, genom Sverges hastiga tillväxt gjorda, förluster, uppblossade åter. Rysslands första uppträdande som Sjömakt var, såsom man lätt kan föreställa sig af en vid hafvet ovan och elementet hatande ohyfsad nation, i materielt hänseende ej mycket hotande, men då man betraktar de hårdnackade strider som med dem föreföllo på de Ryska Insjöarne, borde man icke saknat all anledning att med den styrka och erfarenhet Sverges sjömakts ägde, söka i lindan qväfva hvarje dess sträfvande till utveckling. Men olyckligtvis känna vi huru, i motsatts härtill, endast circa 40 år sedan Canon dundret för första gången ljudat från en Rysk krigs-pråm, dessa bräckliga skutor med sina halfvilda besättningar syärmade på våra kuster och

med sköfling och plundring hemsökte våra mest odlade provinser. Vid samma tid höll den djerfve Tordenskjöld, med några få och svaga krigsfartyg Sverges vestra kust i en beständig oro och hindrades från framgång endast genom ett tappert och väl utfördt försvar från landsidan. Icke saknade Sverge då en Flotta vida öfverlägsen sina fienders både till antal och bestyckning, men Sverge saknade — hvad dess olyckliga krig och förändrade Politiska ställning hade till alla delar beröfvat det — Penningar och Handel — vilkoren — de oundgänglige vilkoren — för en Flottas tjenstbarhet. Så låg denna Rikets Jätte-arm fjättrad under det dvärgarne djerft anföllo den utmattade kroppen, som likväl förmådde redan vid Helsingborg visa, att kraft till landets försvar icke saknades då den utvecklades ur Nationens sköte och icke behöfde väckas och underhållas af yttre medel hvars källor blifvit uttorkade.

En hastig öfvergång från det Politiska Systemet hvilket nära nog i ett ögonblick krossades genom de olyckliga följderna af Carl XII:s krig, till det, som genom de deraf framkallade förhållanden blef Sverge ålagdt, kunde ej äga rum. De med klok beräkning och orubbad ihärdighet vidtagne åtgärder från Rysslands sida att vid Östersjön stadga sitt välde, de kraftiga mått och steg Czar Petter vidtog till sin Flottas bildande, utvisade tydligen att den viktigaste frågan gällde herraväldet i Östersjön. Detta var för Sverge så mycket ömtåligare, som minnet af de gjorda förlusterne ännu var för färskt, för att icke vara förenadt med hoppet att återvinna dem, hvilket åter icke kunde ske utan Östersjöns beherrskande. Deraf bibehållandet af den betydliga Linieskeppsflottan mot hvilken Ryss-

lands i antal ännu icke kunde mäta sig. Detta oagadt och fastän redan 1740 års krig gaf tillfälle att åt dessa förhoppningar gifva visshet, hölls vår flotta i overksamhet, dels af bristande medel dels af derigenom förorsakade dåliga proviant- och utredningspersedlar, hvilka åter uppväckte sjukdom bland besättningarna på de fartyg som blifvit utrustade. Detta olyckliga krig, hvars missöden visserligen med skäl till en del tillskrefvos de inom landet herrskande partistriderne, hade åtminstone, såsom crisis betraktadt, det goda resultat, att för hvarje fördomsfritt öga det ej mer kunde fördöljas både att Sverges Politiska ställning var förändrad och äfven hvad vi, till bibehållande af denna nya ståndpunkt i försvarsväg hade att iaktaga. En i detta afseende djupt skådande och med ovanliga själsförmögenheter begåfvad man blef grundläggare af detta nya försvars-systeme. Det var Augustin Ehrensvärd. Hvad Carlskrona hade varit för Sverige under slutet af det 17:e och början af det 18:e århundradet, det blef det nu endast i förening med Sveaborg. Försvarets front måste nu riktas mot Ryssland såsom den farligaste fienden; hejdandet af dess öfversvämande makt börde bli det stora föremålet för Sverges framtida Politik. Till vinnande häraf var otvifvelaktigt den plan väl beräknad att genom begagnande af de fördelar Finlands localförhållander medgifva och deretter organisera försvaret, uti detta land bilda en förmur mot det öfverlägsna antal Ryssland alltid skulle kunna mot oss använda. Vid genomtänkandet af det lämpligaste sättet att uti detta med sjöar späckade och af en vidsträckt skärgård omgifna land combinerat försvaret, framställde sig för Ehrensvärds ljusa blick den

idée, att bilda ett nytt sjövapen, af för ändamålet med grof bestyckning armerade röddfartyg (hvarvid han biträdde genom Chapmans skapnings-snille), hvilka, grundgående och lättrorlige, skulle operera på Arméens flank, än skyddande densamma för öfverrumpling, än sjelf, begagnande naturen af dess stridsfält och fördelarne af att hastigt och obemärkt kunna röra sig, surprennera sin fiende och hålla honom uti en beständig oro. Den gamle Generalen brukade ock emphatiskt kalla dessa fartyg sina sjö-husarer, dermed betecknande arten af den rörlighet han af dem väntade för att de rätt skulle uppfylla sin bestämmelse. Litet anade han då att den tid ej skulle vara långt borta, då genom en stor och vigtig människosnilletts upptäckt, möjligheten af att uppfylla detta vilkor blifvit hunnen, på ett sätt, som gör hans älsklingsvapen till grunden för Sverges sjöförsvaret. Emellertid lät man förleda sig af benämningen, *Armeens Flotta*, att i detta vapen inblanda större seglande fartyg hvars tackling och dimensioner upphäfdde ett af hufvudvilkoren för uppfyllandet af dess ändamål — *lättrorlighet*. Icke desto mindre feck detta nya vapen snart ett tillfälle att visa, icke endast sin användbarhet utan äfven hvilken vigtig beståndsdel af försvaret den utgör uti ett land hvars kust är omgifven af skärgård. Ty man måste erkänna, utan att derigenom vilja upphäfva något af de serskildta vapnens förtjenst, att det ena i mer eller mindre mohn än det andra bidrar till de stora resultatene af ett krig, allt i förhållande som vapnens natur äro lämpade efter landets local och nationens lynne. Nu måste man sanningsenligt tillstå, att den enda Sjö-bataille som skänkt Sverige en Fred och den, i förhållande till de

vid åtskillige tillfällen under kriget högst hotande ut-
 sigter, ganska ärorik, var Segern vid Svensksund. Jag
 känner och måste erkänna detta och anser mig dess-
 utom böra uppmana Nationen att vid detta förhållande
 fästa en serdeles uppmärksamhet, ehuru jag klart inser
 alla de förebråelser jag derföre skall ådraga mig af
 alla dem, som af ett varmt ehuru vilseleadt nit för Fä-
 derneslandets bästa med — minnst sagt — missnöje,
 höra skärgårdsvapnets förtjenster framställas. Tillser
 man då huru det var möjligt för Arméens Flotta, att
 efter en så olycklig affair som genombrytningen och
 reträtten från Wiborg, så hastigt och långt framom den
 till Sveaborg undanseglade Örlogsflottan, fatta posto,
 och bjuda sin fiende strid, så ligger förklaringen tyd-
 lig uti detta vapens *hufvudegenskaper* att af skärgår-
 dens föränderliga natur alltid kunna hämta ett nytt
 stöd för sina operationer och att ofta kunna till vin-
 nande af ytterligare styrka förbinda dessa med landt-
 arméens. Frågar man åter huru denne Seger kunde
 tvinga Ryssland till fred, så ligger svaret uti det för-
 hållandet, att Ryska skärgårdsflottans förstöring och
 nära nog tillintetgörelse hade öppnat vägen till Pet-
 tersburg, der Catharina, med en betydlig del af sin
 Armée emot Turkiet, på intet sätt var angelägen om
 ett besök af Gustaf d. III:e. Jag anser ytterligare jem-
 förelser öfverflödiga; de väcka endast bitterhet och
 framställas ofta å ömse sidor med en orättvis ensidig-
 het. Svårigen kan man tänka sig någon beståndsdel
 af ett försvar så absolut onyttig att icke dess tillvaro
 bidragande deltar i resultatet af ett krig; men här är
 ett obestriddeligt factum, hvars vikt jag ej kunnat un-
 derlåta att utvisa.

De beklagansvärda tilldragelser, hvilka under den påföljande regeringen inträffade och som slutade med Finlands förlust, ligga tiden tillräckligt nära för att jag skulle behöfva att vidröra dem, synnerligen som de, inom såväl Landt- som Sjöförsvaret endast lemna prof af ädel och tapper sjelfuppoffring utan ändamål, i brist af både ledning och sammanhang vid försvarets användande. — Ännu några år — och den sista af våra ultramarinska besittningar afträddes vid föreningen med Norge.

Jag har nu, visserligen ganska ytligt, men med den vidlöftighet denna afhandling medger, sökt visa, huru till följd af de förändringar Sverige i Geographiskt och Politiskt afseende undergått, dess Sjöförsvär äfven blifvit omskapadt, ehuru man, genom ett nog envist fasthållande vid det gamla, icke utan förlust för det allmänna, endast till följd af förhållandernes kraf och de till Flottans underhåll anslagne medlens otillräcklighet gjort denna öfvergång. Det återstår för mig att förklara och med *skäl* visa hvad enligt min åsigt, och med den erfarenhet i detta afseende jag mig förvärfvat, bör utgöra Sveriges Sjöförsvär med betraktande af den ställning Fäderneslandet, såsom ett med Norge förenadt Rike, intagit och bör söka bibehålla.

Jag tvekar ej att förklara det detta sjöförsvär bör bestå af:

1:o En stark skärgårdsflotta i förening med kraftiga Ångfartyg, samt

2:o Svåra Fregatter samt mindre seglande fartyg till Handels skyddande medelst Convoyer, till ofredande af fiendens transporter, förstöring af handels fartyg och enskildta strider om behofvet så fordrar.

Jag har icke alltid hyst denna öfvertygelse. Mina ungdomsår tillbragtes på seglande fartyg och tidigt hugnad med eget befäl, ökades ännu mer min lust och tillgifvenhet för detta yrke. Vid mognare år, då jag med mera alfvar kom till begrundande af hvad Landet utaf sin Flotta hade att fordra, och då jag redan hunnit inse vigten af skärgårdsvapnet, fortfor jag likväl att anse en Linieskeppsflotta, äfven oaktadt dess styrka icke kunde blifva betydlig, likväl af vikt för Sverges försvar, emedan jag alltid fruktade, att den ringa rörlighet skärgårdsflottan då ägde, skulle på vår långsträktta kust blifva ett betydligt hinder för ett fullkomligt uppfyllande af dess ändamål, hvarföre jag icke insåg något annat medel till förekommande af denna olägenhet än genom bibehållandet af en Linieflotta, som genom sine operationer, då förhållanderna så fogade, till någon del kunde lätta skärgårdsvapnets rörelser. Genom användandet af Ångkraft till Fartygs framdrifvande, och med den förvånande hastighet denna uppfinning fortgådt till utveckling, har i detta, som så mångt annat afseende, en den mest viktiga förändring inom sjöväsendet inträffat, hvilken upphäft den invändning man mot skärgårdsvapnet med skäl gjort. Ifrån denna tid har jag inom mig alltmer stadgat öfvertygelsen om detta vapens förträfflighet samt möjligheten att umbära Linieskepp, hvarföre jag ock, under den tid jag deltog i Flottans styrelse, sökte såvidt jag förmodde att befordra alla de förbättringar i skärgårdsflottans organisation och serskildta beståndsdelar, som kommo till min kunskap. Att tillstyrka en radical öfvergång genom Linieskeppens fullkomliga afskaffande ansåg jag då vådligt, emedan, med Styrelsens dåva-

rande organisation, Rådgifvarens ansvarighet icke var förenad med rättigheten att verkställa, och man vid en så vigtig frågas behandling som denna, icke gerna ikläder sig förbindelse för hvad man icke äger rätt att utföra, hvarförutan ett afgörande beslut i detta afseende borde föregås af uttalandet utaf den opinion Nationen hyste om det nya systemet. Båda dessa villkor äro nu uppfyllda, och en sjöminister med känsla af sitt vigtiga kall bör aldrig kunna tveka att i underdånighet till Konungen hemställa vigten af att utan uppehåll reorganisera sjöförsvaret i öfverensstämmelse med *Nationens behof och förmåga*, och, efter mitt begrepp, i enlighet med hvad jag här ofvan anför.

Hufvudgrunden för denna min fattade åsigt med afseende på Sverges sjöförsvär, hvilat på det enda villkor hvarunder detta, såväl som allt annat försvar, förtjenar detta namn, att det nemligen är *sjelfständigt*, eller förmår utveckla sin kraft oberoende af de förhållanden dem dagens vaklande politiska ställning bildar. Ett så beskaffadt försvar kan en otillräcklig Svensk Linieskeppsflotta icke bereda Fäderneslandet. Min erfarenhet har under en tid, då mina tjenstebefattningar lemnade mig tillfälle att på närmaste håll se in i dessa förhållanden, öfvertygat mig, att den vid alla Flottans stationer, och synnerligen Carlskrona, iakttagna mest noggranna hushållning icke varit tillräcklig, att med de medel Landet kunde åstadkomma till sjöförsvarets underhåll, erhålla en så kraftig Linieskeppsflotta, som för detta ändamål erfordrades. Mitt omdöme säger mig, att med hvarje år vår bristande förmåga i detta fall skall tydligare visa sig, i mohn som Rysslands Politiska ställning tvingar det att öka

antalet af sina Linieskepp. Ett längre fortfarande med detta systeme, kan derfore, med något sken af rimlighet icke försvaras på andra villkor, än att man i behofvets stund skulle nödgas anlita andra staters biträde. Tvenne i min tanka oomkullkasteliga skäl uppstå mot antagandet af ett sådant försvars-systeme. Det ena är att det upphäfver eller åtminstone på det högsta försvårar bibehållandet af den princip, hvilken oaf-läteligen bör ligga till grund för Scandinaviens Politik — eller neutralitets-principen — emedan det Land, hvars försvar icke uteslutande hvilar på egen kraft, aldrig kan uti Politiska förhandlingar visa och bibehålla den stadga, som för ett sådant ändamål erfordras. Det andra motskålet ligger uti den, genom såväl vår egen som många andra staters dyrköpta erfarenhet, ådagalagda sanning, att en allierad styrkas operationer äro ett af de vanskeligaste stöd en Nation kan söka och erhålla. Att tillfällen gifvas då högsta nöden möjligen fordrar det, vill jag ej neka, men äfven då bör, om man skall hoppas framgång, den allierades operationer serskildt utföras till vinnande af ett biföremål, under det hufvudförsvaret utföres af egen styrka, hvarförutan en *förmonlig* alliance, och om andra bör väl ej komma i fråga, endast då står att vinnas, när man sjelf äger ett för Landets behof kraftigt ordnad försvar. Deremot anser jag såsom ett alldeles oförlåtligt misstag om ej fel vid organisationen af ett Lands försvar, att *grunda* detta på beräkning af alliancer, eller, i omvänt förhållande, betraktar jag det folks nationalitet, hvars försvar *måste* hvila på en sådan beräkning, ställd på en högst bedräglig grund. Det är af dessa skäl, som jag icke kan annat än till

alla delar gilla principen för Central-försvaret, emedan jag anser dess idé vara fullkomligt tillämplig på alla Scandinaviens förhållanden, emedan en väl beredd och planmässigt utförd utveckling af denna princip skall ställa nationerne på den oberoende ståndpunkt som utgör hufvudvilkoret för deras framsteg i odling och industrie, individernes trefnad och samhällenas förädling. Ty fåfängt må man påstå att hvarken en klok styrelse eller ett upplyst folk med lugn och full verksamhet kan vända sina bemödanden mot de heligaste föremålen för deras känslor, upplysning, lagarnes helgd, näringarnes utveckling, konsternes uppblomstrande, innan Landets försvar hunnit den stadga, att det erbjuder säkert skydd mot yttre våld. Ett motsatt förhållande måtte i min tanka vara ett bevis på en ytterst svag styrelse, ty liknöjdhet till en sådan grad kan ej förutsättas, eller ock på ett obildadt och vilseleadt folk. Det är för vinnandet af detta stora aldrig nog högt värderliga föremål, som jag på det lifligaste önskar framgång åt Central-försvaret, hvars hufvud-princip medger sparsamhet vid utvecklingen af de fysiska krafterne och försvarets materiella beståndsdelar, hvaraf fattiga stater alltid måste lida brist, under det att de moraliska egenskaperne hos individerne kanske något mera torde behöfva anlitas, hvilket deremot utgör ett oundgängeligt vilkor för dylika staters sjelfbestånd. Trenne stora steg till detta mål hafva i sednare tider blifvit gjorda genom organiseringen af National-Beväringen, genom anläggningen af Carlsborgs fästning och genom fullbordandet af Götha-Canal. En mera allmän militairisk bildning, spridande sig till alla klasser af samhället, skulle kröna verket, och är fulländningen af detta försvars-systeme i sin högsta fullkomlighet.

Men genom en egen lycklig tillfällighet har Naturen åt oss beredt ett förhållande hvars mäktiga inflytande på Landets försvar, med fördubblad vigt framstår vid användandet af det sjövapen, hvilket i ett land med våra local-förhållanden utgör en vigtig beståndsdel af ett organiseradt Central-försvar. Försynen har nemligen åt Fäderneslandet skänkt ett naturligt vapen i vår hand — en förgård — som likt Thorsbältet knyter sig kraftigt kring dess midja, och som, likt detta, om den rätt begagnas, skall utgöra en säker pant på tillräckligheten af vår styrka. Om någonsin Sverges sjelfständighet hotas, om Sjelfherrskarens begär att inkräkta allt hvad ädelt och fritt finnes skulle förmå honom, att söka äfven på Sveas fria jord plantera förtryckets banér, må vi då aldrig förgäta, att dess kuster omgifvas af en skärgård, hvars tusende skär och öar bilda lika många utvägar för en tilltagsen och varm Fosterlandsvän, att störa, om ej förstöra, angriparens planer; att det Haf, hvilket utgör den enda väg på hvilken dess krigsförnödenheter skola tillföras honom, sköljer vår egen 200 mils långa kust, men att denna kust, från Norr till Söder, omgifves af en skärgård hvilken ingen makt kan så hålla i tygeln eller så uteslutande occupera, att icke för ändamålet lämpliga fartyg kunna svärmande genomfara den och genom klokt utförda planer qväfva kriget i dess näringskälla; att denna skärgård, hvilken fullkomligt äger naturen af ett bergland och erbjuder alla de fördelar en dylik local öppnar åt en försvarande Armées operationer, dessutom medger transport och användande utaf de största krigspiecer som hittills blifvit begagnade; samt sluteligen, att den bildar en säker, lätt och till tiden bestämdbar communication

emellan de på olika ställen af kusten opererande Armeerna. Hvar finnes väl det land, hvars local-förhållanden äro lämpligare för ett kraftigt och länge utåhållande försvar, blott dessa förhållanden blifva så begagnade, som sig bör? Dertill är en väl organiserad skärgårdsflotta af en så bestämd och ögonfallande vigt, att då man rätt betraktar Sverges närvarande ställning, dess locala, militaira och oconomiska förhållanden, det åtminstone för mig synes oförklarligt huru man ännu kan draga i betänkande hvilket föremål det är, som i bredd med landförsvaret, bör med all den omsorg förhållanderne medgifva, omfattas. Att vid frågor af detta slag skåda sakerne ur en relativ synpunkt med afseende på förhållander, som antingen upphört eller som tidshvälfningarne förändrat, är ett handlingssätt som aldrig leder till något fördelaktigt, men stundom äfven till ett högst skadligt, resultat. Ty lika som Preussen icke lärer öka sina statsutgifter med bildandet af en Flotta, derföre att de Östersjö-provinser det äger, fordom tillhört en på den tiden anseelig sjömakt, lika sannolikt är det, att om England förlorade sina Colonier, det genast skulle betydligt minska antalet af sina Linieskepp och andra krigsfartyg. Styrkan af ett Lands försvar utvisas icke derigenom, att man på prof-Chartan af dess beståndsdelar kan förete specimina af alla de vapen och militair-organisationer, som olika åldrar och nationer begagnat. Tvärtom — en klok statsman skall aldrig låta vilseleda sitt omdöme af ett dylikt förhållande, synnerligen i en fattig stat. Deremot skall ett försvars-systeme, som enkelt och otvunget utvecklar sig ur national-lynnets, landets locala egenheter och oconomiska resourcer, som,

om jag så må uttrycka mig, lefver af och i sig sjelft och således i mohn af motståndets ansträngningar förmår att öka spänstigheten af sin kraft, af äfven den mäktigaste fiende, med aktning betraktas. Af ett dylikt försvars-systeme utgör skärgårdsflottan en för Sverige vigtig beståndsdel. Lyckligtvis har uti detsamma i sednare tider sådane förbättringar vidtagits, att man, hvad den delen af materielen som kallas Canon-slupar och Canon-jollar, dess construction, inredning och armering, har föga mer att begära.

Men af alla de Nationer, hvilka i mer eller mindre mohn begagnat sig af en utaf Seklets nyttigaste uppfinningar, Ångfartyget, finnes det icke någon, som i militairiskt afseende kan deraf draga den fördel, som den Svenska. Jag säger ej detta i den mening att vi företrädesvis skulle begagna det till krigsfartyg. Många och obestrideliga invändningar kunna deremot göras vid betraktande af den ståndpunkt hvarpå dessa fartyg för närvarande sig befinna, såväl till dess construction, som till deras Machiners complicerade beskaflenhet och det stora utrymme de erfordra. Dock skulle det vara en förolämpning emot menskliga snillet och uppfinnings-förmågan, att ej vilja emotse dessa svårigheters afhjelpande, och utan att det ringaste vilja prophetiskt intränga i framtiden, kan med lätthet förutses, att den tidpunkt ej är särdeles långt aflägsen, då släktet kan begagna sig af äfven detta medel till sin egen förstöring. Så som sakerne nu stå — om äfven det sednare förhållandet redan inträdt, vore dock visserligen icke Sverige den stat, som skulle göra början med att bilda ett sådant sjöförsvar. Må det vara nog att fästa uppmärksamheten uppå, att då Nationerne en

gång antaga Ångfartyg till krigsbruk i ordets egentliga mening, sker det med minsta uppoffring der, hvarest man småningom bildat en öfvergång ifrån det gamla systemet; dels emedan den i detsamma begagnade högst dyrbara materielen, hvars användbarhet och styrka då försvinner*), underhand blifvit förminskad och således förlusten derpå obetydligare, dels emedan erfarenhet uti och lynne för det nya vapnet under tiden förvärfvats, hvilka förhållanden knapt af penningar torde kunna uppvägas. Lyckligt det land der en sådan revolution i sjövapnet är så nära förknippad med dess eget bästa som Sverge! Emedlertid är det egentligen i egenskap af Bogserings- Transport- och Communications-medel som Ångfartyget för Sverges försvars-systeme är af vigt. Den rôle det i detta afseende under ett krig på våra kuster kommer att spela, är så solklar, att det nästan vore ett brott mot sunda förnuftet, att söka vidlyftigare bevisa det. Hvad nytta i militairiskt afseende ett land af Sverges skapnad och läge kan hafva af dylika fartyg kan af ingen betvillas, som äger förmåga att fatta ett omdöme i detta afseende. Om det är viktigt i ett krig att utan tröttande, tidsförödande och landsförstörande marcher kunna flytta sin styrka på en sträcka af öfver 150 mil; om det är viktigt att, då fienden minst väntar det, kunna med

*) Den invändning som härvid kunde göras i följd af en framställd supposition, att man genom att på Linieskeppen umbära förråd af dricksvatten, skulle i det såkallade vattenrummet bereda utrymme för ångmachiners applicerande, eller och utan detta vilkor, att använda dem på Linieskepp, vederlägger sig sjelf, då man *vet* bestämdt, de nära diametralt motsatta principer hvarpå ett krigs-skepps och ett ångfartygs construction *måste* vara grundade.

en hvilad och till attack färdig armée falla öfver dess rygg och flank; om det är viktigt för en befälhafvare att i tid få kännedom om de företag, hotande eller bispringande, som af fiende eller vän utföras; om det är viktigt att kunna kringgå sin fiende utan fruktan eller omsorg för tross och bagage, i den säkra känslan att möta båda delarne på andra sidan; om det är viktigt att vid det tillfälle och på den punkt man önskar kunna commendera till sin hjälp mot en långs kusten opererande fiende, dess förräder, transporter, debarkeringar etc.; flytande, lättrorlige batterier, armerade med 24-pundiga Canoner eller 72-pundiga Bomb-Canoner, att begagna dem till betäckning af egna rörelser off- eller defensiva; om det är viktigt att åstadkomma allt detta fort, säkert och på bestämd tid, då äro ock Ångfartyg i förening med en stark skärgårdsflotta af nöden. Der åter skärgårdsflottan opererar skiljd från arméen mot fiendtliga fartyg, ligger det för hvar och en tydligt att Ångfartyg äro af lika nödvändighet. Vidkommande i detta afseende den ända till löjlighet drifna jämförelsen emellan Linieskeppets och Canonjollens comparativa styrka, vill jag på intet sätt påstå, att en skärgårdsflotta kan, *likasom den sannolikt icke bör*, förhindra en seglande flotta, att under en gynnsam lägenhet intränga i skärgården; detta vore ungefär detsamma, som att hindra en fiende att intaga den defilée der han lättast kunde förstöras. Men jag lyckönskar på intet sätt den Linieskeppsflotta, som hopträngd uti en skärgård, hvilken ej ger utrymme för dess manöver, omgifves af en djerf och vaksam fiende med ett väl organiseradt skärgårdsvapen oupphörligt inquietterande densamma och begagnande hvarje

tillfälle för att i detalje förstöra den. Och hvad en dylik Linieskeppsflotta, på ett för henne så heterogent stridsfält, skulle kunna uträtta om icke den mest gränslösa vårdslöshet och fruktan förlamar försvaret, kan jag ej inse. Rörande åter den oaflåteligen till försvar för Linieskeppsflottan anförda invändning, att den delen af vår kust som ej är af skärgård omgifven eller den Skånska och Halländska, icke utan Linieskepp kan för landstigning betäckas, så är denna anmärkning af ringa värde för den som vet hvad debarkering af trupper med deras tross vill säga, antingen på öppen strand, eller ock i grunda och till utrymmet smärre hamnar, som på dessa kuster endast finnas. Ingen klok befälhafvare löper i detta ändamål med styf kultie ned på en öppen kust, och om han äfven gjorde det, kunde landstigning icke företagas innan vädret bedarrat. Hvad skulle väl då förhindra en med Ångfartyg förstärkt skärgårdsflotta, att låta den anfallande dyrt betala sin djerfhet? Med få ord — Ångfartyget utgör hjertat och själen i denna viktiga del af vårt försvar; i den del deraf, vid hvilken en viss opinions-fråga är fästad, såsom den der först och oftast kommer i beröring med fienden.

Uti hvad jag nu anført ligger enligt min tanka de kraftigaste skäl till skärgårdsflottans positiva vigt för Sverges försvar, med afseende fästadt på landets Politiska och physiska förhållanden. Ännu mera framstående blir denna vigt, då man, med kännedom af våra tillgångar, vill söka att med dem åstadkomma det kraftigaste sjöförsvar. Skall detta grundas på en Linieskeppsflotta, då måste denna till det minsta bestå af 25 Linieskepp med proportionerligt antal fregatter

och mindre fartyg, hvilka i värde med all visshet böra kunna uppskattas till kostnaden af minst 50 Linieskepp. Man kan derföre antaga, att vi till ett sådant försvars åstadkommande borde, allt sammanräknadt, kunna bygga, underhålla, öfva, med Befäl, Besättning och förråder af alla slag förse och underhålla etablissementer för åtminstone 50 Linieskepp. Låt oss nu tillse, huru det i detta afseende förhåller sig med kostnaden för sådane fartyg inom andra länder, der man nödgas till sitt försvar hålla en dylik Flotta i tjenstbart och till krigsbruk färdigt skick. Ty att härvid framställa hvad man i Sverge kallar kostnaden af Linieskepp, der, af bristande tillgångar, knappt ett enda af de ofvannämde vilkoren för dess tjenstbarhet efter nuvarande fordringar är uppfyllt, tjenar endast att missleda omdömet, och hvilket af den som känner förhållandet, vore ett, minst sagt, misstag uti handlingssätt emot Nationen. Vi veta då att årliga anslaget till Franska flottans byggande, underhåll och öfning samt etablissementernes underhåll utgör 60 millioner francs, eller 50,000,000 Rdr B.co. Härvid bör iagttagas, att etablissementerna äro försedde med dockor till Fartygens conserverande, hvilket beklagligen icke är förhållandet i Sverge. Med detta anslag skall Flottan på sätt ofvan är anfördt, bestå af 40 Linieskepp och 60 fregatter utom mindre Örlogsfartyg. Reduceradt till värde af Linieskepp, skall detta ungefär uppgå till kostnaden af 75 sådana skepp. Hela anslaget fördeladt på detta antal skepp, skulle således bestämma kostnaden för hvarje complete Franskt Linieskepp med alla derpå lagde faux frais, per år beräknadt, till 400,000 Rdr B.co. Utan att anföra några speciela skäl till en

så beskaffad reduction, än för att derigenom ådaga-lägga den fullkomliga omöjligheten i att åstadkomma ett sådant försvar, vill jag antaga, att denna summa för ett Svenskt Linieskepp skulle kunna nedsättas till hälften, eller 200,000 Rdr B:co årligen. Ett årligt anslag af 6,000,000 Rdr B:co skulle således minst erfordras, att hålla en flotta af 25 Linieskepp och der-till hörande Fregatter samt mindre fartyg i tjenstbart stånd och hvaraf minst $\frac{1}{10}$ erfordrades till Befäls och besättningars tillbörliga exercis. Utom otillräcklig-heten af våra tillgångar att åstadkomma ett sådant försvar, förekommer ett annat ganska kraftigt skäl deremot, att nemligen, fastän man skäligen torde kunna antaga att denna Flotta inom Östersjön borde utgöra en anseelig styrka till landets säkra försvar och, i händelse af öfverlägsenhet och skickligt vald position, som genom fördelaktiga omständigheter kunde bibehål-las, vore tillräcklig att afhålla från fiendtliga företag i större scala emot vår kust, så är det dock aldeles omöjligt att med de förhållander hvaraf en seglande flotta nödvändigt är bunden, försäkra sig derom, att en med Ång- och skärgårds-fartyg försedd vaksam fi-ende icke skulle kunna, i trots af den öfverlägsna Linieskeppsflottan, göra en djerf attack mot vår skär-gård, derifrån den, en gång logerad, omöjligen kan af något annat vapen än en för denna local passande skärgårdsflotta fördrivas. Med få ord — vår local är för landets försvar, äfven i detta fall, i ett oundgänge-ligt behof af ett skärgårdsvapen, hvarmed då de redan för dryga kostnaderne ytterligare skulle ökas.

000 Ett annat alternativ är, att med en betydligt re-ducerad Linieskeppsflotta, söka till att underhålla båda

dessa vapen. Att på sätt nu sker med otillräckliga medel vilja åstadkomma detta, anser jag för den största misshushållning. De båda vapnen förtära på detta sätt hvarandras tillgångar, utan att någotdera blir fullständigt, och landet blir på detta sätt blottadt på allt sjöförsvaret. Vill man åter hålla dessa flottor i fullgodt och tjenstbart skick, och, såsom nu anses vara fallet, antaga Linieskeppens antal till 10, hvartill för behöflige Fregatter och mindre fartyg kostnaden för minst 3:ne sådane skepp ytterligare torde böra beräknas, skulle flottans Hufvud-Titel efter förut angifna beräkningsgrund endast till Linieskeppsflottans underhåll kunna minst disponera årligen 2,600,000 Rdr B.co. Då man nu betraktar denna flottas stora underlägsenhet i antal mot hvilken af de stora Makterna hvarmed Sverige kan komma i krig, måste för denna organisation af sjöförsvaret antingen läggas till grund beräkningen af alliancer, hvaremot jag redan anfört och aldrig för ofta kan upprepa mina motskäl, eller och måste man antaga möjligheten att denna flotta utaf den öfverlägsna Fienden göres overksam såsom bloquerad. Det är ej nog att denna så dryga kostnad hvarmed detta vapen blifvit frambringadt, på detta sätt är nära nog ändamålslost använd, men det såkallade mindre vapnet, eller skärgårdsflottan, måste, om landet skall kunna försvaras, i alla fall, för ett sådant tillfälle, vara lika talrikt, och så organiseradt att ensamt kunna utföra detta försvar, som om den andra flottan icke finnes.

För mitt begrepp framställer sig derföre såsom ett obestrideligt factum det förhållande, att enär Sverige icke kan äga herraväldet på Östersjön så måste Sveriges sjöförsvaret grundas på en skärgårdsflotta i före-

ning med kraftiga Ångfartyg. Jag stöder denna min åsigt såväl på de relativa skäl, som landets politiska ställning och synnerligen oeconomiska tillgångar förete, som äfven på det positiva, att fäderneslandet *kan*, med en så beskaffad flotta och med uteslutande af Linieskepp försvara sig sjelft. Kraften hos detta vapen, såsom hos alla andra, hvilat hufvudsakligen derpå, att det användes, hvarest det kan göra sin öfverlägsenhet gällande. Denna upphör i samma stund som dess dimensioner, hvilka på öppna hafvet gifva Linieskeppet denna öfvervigt, inom skärgården blifva henne till besvär, och manövern, som utgjorde dess halfva styrka, inskränkes inom gränser som förtaga dess halfva kraft. Med full visshet kan man antaga, att om Oceanen varit beströdd med en sådan kedja af skär och öar som den, hvaraf vår kust omgifves, hade detta sköna snillefoster, Linieskeppet, aldrig blifvit frambragt. Sedan den enda af dess egenskaper, hvarmed det kunde göra skärgårdsvapnet mindre verksamt, att nemligen med vindens tillhjelp kunna hastigt tillryggalägga större afstånd, genom användandet af Ångfartyg blifvit motverkad, har dess behöflighet för vårt försvar upphört.

Med afseende på Handels skydd har jag ansett större Fregatter samt mindre seglande fartyg och hvartill äfven Ångfartyg kan begagnas behöflige. Jag vill ej säga att detta under alla förhållanden skall göra tillfyllest, men till detta stöd från vår sida hade vi, med antagandet af hvilket sjöförsvar som helst, i alla fall, nödgats inskränka oss, då den styrka af Linieskepp vi möjligen kunnat åstadkomma, vid tillfälle af krig, odelad erfordrats till Landets försvar. I frågor af denna art kunna och böra alliancer blifva af nytta för Fäder-

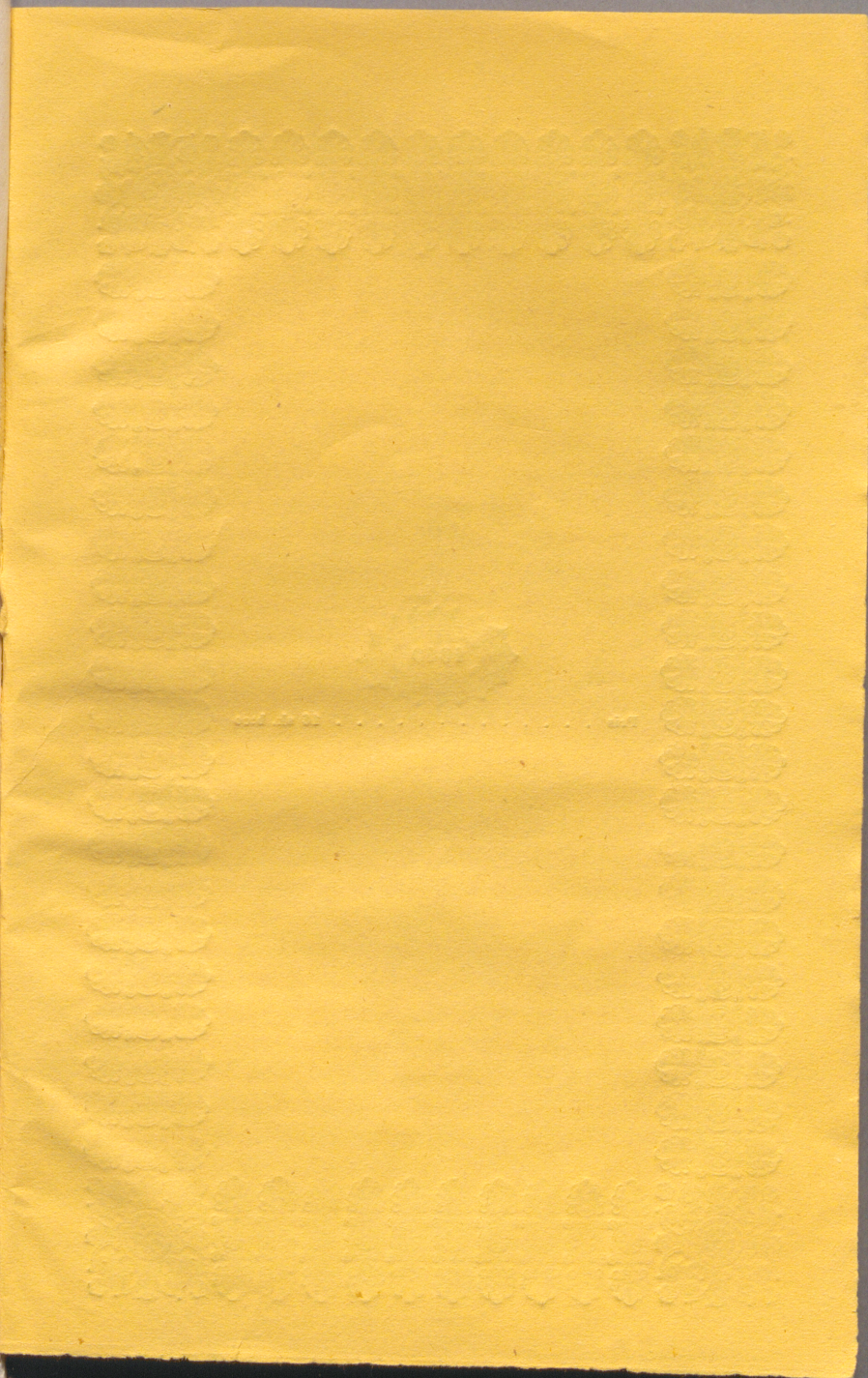
neslandet; men fruktlöst är det att vänta något fördelaktigt förbund med främmande makter om ej det egna försvaret hvilar på en själfständig, oberoende, fot.

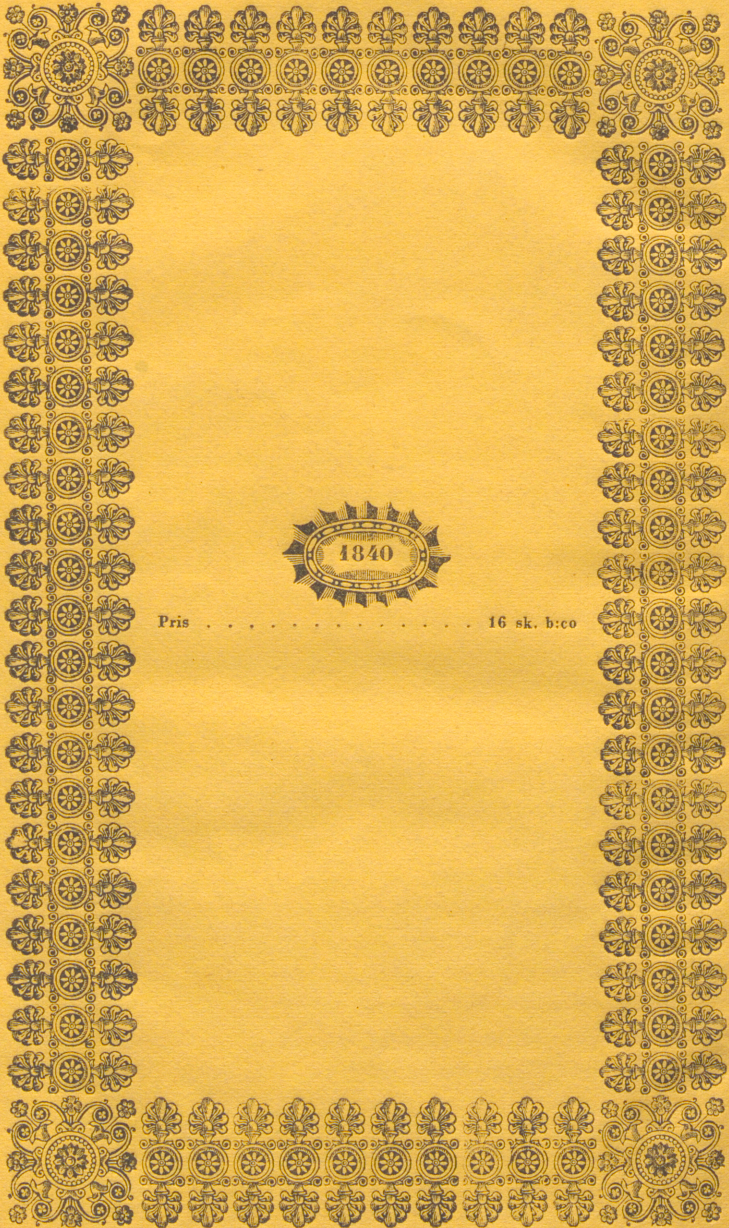
Att närmare ingå uti alla de detaljer som bestämma huru och på hvad sätt såväl till antal som sammansättning skärgårdsflottan bör vara organiserad, anser jag icke här lämpligt, men måste dock förklara, att ett så beskaffadt sjöförsvär som det jag nu antydt, sannolikt icke skulle kunna hållas i complete och tjenstbart skick, under ett årligt anslag af 1,800,000 till 2,000,000 Rdr B:co hvarutaf minst 500,000 Rdr årligen borde användas till Exercis. I detta som alla andra afseenden gäller den regel, att en hushållsaktighet, som sparar på det nödvändiga, är den farligaste misshushållning.

Slutligen anser jag mig till styrka för min åsigt böra anföra hvad en i Norge 1854 af Kongl. Maj:t nedsatt Commission till uppgörande af Plan för detta Rikes sjöförsvär, i anledning deraf yttrat. I förbigående anser jag mig böra nämna, att Ledamöterna uti denna Commission inom sitt Fädernesland äro ansedde såsom de mest kompetenta domare i detta afseende, äfvensom att denna plan är af Kongl. Maj:t gillad. Yttrande lyder sålunda: "Det er en Selvfølge af det her underdanigst Anførte, at der ikke kan blive Spørgsmaal om Anskaffelsen af Linieskibe, men Commissionen troer dog at burde anmærke, at, om den end havde antaget at kunne gjøre Regning paa betydeligen større Ressourcer for den Norske Marine, saa vilde den dog ikke have vovet at foreslaae Anskaffelse af Linieskibe, da den finder sig overbevist om, at ogsaa de større Ressourcer, om de havde været tilstede, vilde kunne

have været anvendte langt hensigtsmæssigere til Anskaffelsen af et betydeligere Antal større Fregatter og til nogle flere Dampfartøier. Commissionen forudsætter, at Norge og Sverige, med større Haab om et heldigt Udfald, kunne forsvares imod en mægtigere Fiende ved en harcellerende Krig, det vil sige, ved idelige Angreb paa enkelte Krigsfartøier eller mindre Afdelinger af disse, naar dertil gunstige Leiligheder frembyde sig, ved Afskjæren af Tilførsler og ved uophørlig at forurolige Fienden, end ved et formeligt Slag i Linie, hvis Udfald, endog under Forudsætning af lige Styrke paa begge Sider, altid er usikkert, og hvis Tab kunde være uerstatteligt for de forenede Riger.

Fem Stykker 84 Kanons Linieskibe, som ere af de mindste, der nu bygges, vilde koste at anskaffe omtrent 2 Millioner norske Speciedaler, for hvilken Sum, man kunde anskaffe 6 Stykker 48 Kanons Fregatter, 4 Stykker 24 Kanons Corvetter og til disse Skibes Assistance 5 armerede Dampfartøier, hvert paa 100 Hestes Kraft. Det forekommer Commissionen indlysende, at sidstnævnte Styrke maatte være langt virksommere til Norges og de forenede Rigers Forsvar, end hine 5 Linieskibe, naar der ikke er Spørgsmaal om at drage ud til et formeligt Slag i Linie, ikke at tale om, at det synes tilraadeligt for et Rige af indskrænkede Ressourcer, at fordele den Resico, som Elementerne og Krigen gjøre uundgaaelig, paa et saa stort Antal Fartøier, som kan skee, uden Hindring for Hovedhensigtens Opnaaelse".

Pris 16 sk. b:co